

آیین نامه نحوه محاسبه واحدهای معادل آموزشی آخرین اصلاحات مصوب هیأت‌های امضاء

مقدمه:

واحد معادل آموزشی که در این آیین نامه واحد معادل نامبرده می‌شود به خدمتی اطلاق می‌شود که ارزش آموزشی آن معادل واحدهای تدریس موظف دانشگاهی باشد. چگونگی معادل سازی این گونه خدمات با واحدهای موظف تدریس ونحوه محاسبه آن به منظور تعیین میزان حق التدریس به شرح زیر می‌باشد:

ماده ۱ - واحد معادل برای هر پروژه پایان نامه دوره کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته با رعایت شرایط تبصره‌های این ماده به طریق زیر محاسبه می‌شود:

واحد پروژه پایان نامه یا رساله

= واحد معادل

۳

تبصره ۱- اگر پروژه پایان نامه توسط بیش از یک نفر سرپرستی شود تعداد واحد معادل فوق بر تعداد مدرسین تقسیم می‌شود.

تبصره ۲- برای یک پروژه پایان نامه دوره‌های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) بیشتر از یک واحد معادل و برای کارشناسی ارشد پیوسته بیشتر از ۴ واحد معادل قابل احتساب نمی‌باشد.

تبصره ۳- دروسی که به عنوان درس پروژه تدریس می‌شود مشمول این ماده نیستند واحد معادل آن همان واحد مصوب درس است.

تبصره ۴- پروژه پایان نامه یا رساله‌هایی که با یک عنوان به وسیله بیش از یک دانشجو اجرا می‌شود واحد ثبت نامی یک دانشجو محسوب می‌شود و حداکثر تا ۵ واحد معادل قابل احتساب است.

تبصره ۵- واحد معادل درس سمینار کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته برابر $\frac{1}{3}$ واحد معادل پروژه موضوع این ماده محسوب میگردد و حداکثر تا ۳ واحد قابل احتساب است.

ماده ۲ - واحد معادل هر پروژه پایان نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته با رعایت تبصره‌های ۱ و ۳ و ۴ ماده

۱ برای عضو هیأت علمی راهنما $\frac{3}{4}$ واحد درس و در موارد استثنائی با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل افزایش تا ۱ می‌باشد و حداکثر تا سقف ۸ واحد برای هر پروژه قابل احتساب است.

تبصره ۵ - واحد معادل درس سمینار کارشناسی ارشد ناپیوسته با رعایت تبصره ۱ ماده ۱ برابر $\frac{1}{6}$ واحد درس سمینار و حداکثر ۲ واحد محسوب میگردد. مشروط بر اینکه موضوعات ارائه شده همانند نباشد.

ماده ۳ - واحد معادل رساله دوره‌های دکتری تخصصی مساوی واحد رساله بوده و حداکثر ۲۰ واحد برای هر رساله در کل دوره دکتری تخصصی قابل احتساب است.

تبصره ۱ - واحد معادل برای هر عضو هیأت علمی مشاور رساله (استاد مشاور) با توجه به میزان مشارکت وی حداقل ۱/۶ واحد معادل رساله و حداکثر ۲ واحد معادل برای هر رساله کارشناسی ارشد ناپیوسته و ۴ واحد معادل برای هر رساله دکتری تخصصی می‌باشد. برای هر رساله کارشناسی ارشد ۱ نفر استاد مشاور و هر رساله دکتری تخصصی ۲ نفر استاد مشاور منظور میگردد.

تبصره ۲ - در صورتی که تعداد مشاورین بیشتر از تعداد نفرات فوق باشد واحد معادل فوق بر تعداد نفرات تقسیم خواهد شد به طوری که جمع واحد معادل ثابت بماند.

تبصره ۳ - حق الزحمه داوران (ممتحن) جلسات دفاع از پروژه‌های کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای و رساله‌های دکتری تخصصی حداکثر ۲۰ ساعت حق حضور در جلسه قابل پرداخت است. در مورد داوران خارج از دانشگاه متبوع چنانچه از شهرستان دعوت شوند هزینه رفت و برگشت و اقامت نیز پرداخت می‌شود. برای هر جلسه دفاع از پروژه کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای حداکثر یک نفر داور داخلی و یک نفر داور خارجی (خارج از دانشگاه متبوع) و برای هر رساله دکتری تخصصی حداکثر یک نفر داور داخلی و دو نفر داور خارجی در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۴ - شورای تحصیلات تکمیلی هر دانشگاه پرونده علمی اعضای هیأت علمی را که می‌توانند سرپرستی پایان‌نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای رساله‌های دکتری تخصصی را عهده دار شوند با توجه به میزان فعالیتهای آموزشی و پژوهشی ساعات موظف تدریس مرتبه علمی و فعالیتها و سمت‌های اجرایی آنان بررسی و تعداد پایان‌نامه‌هایی را که عضو می‌تواند سرپرستی نماید تعیین می‌کند و در هر صورت در هر نیمسال تحصیلی بیش از ۱۶ واحد معادل برای پایان‌نامه‌های کارشناس ارشد و دکتری تخصصی قابل احتساب نخواهد بود.

تبصره ۵ - حق التدریس پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها پس از اتمام کار پایان‌نامه و رساله و دفاع از آن قابل پرداخت است مشروط بر اینکه با افزودن این واحدها به نیمسالهای قبل که موضوع پایان‌نامه در دست بررسی و اقدام بوده است از سقف تعیین شده در آیین‌نامه حق التدریس تجاوز نکنند. برای پایان‌نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد حداکثر ۲ نیم سال تحصیلی و برای رساله‌های دوره دکتری تخصصی حداکثر ۳ نیمسال تحصیلی قابل پرداخت است و در صورت رضایت از پیشرفت کار دانشگاه می‌تواند حق التدریس یک نیمسال در دوره کارشناسی و ۲ نیمسال در دوره دکتری تخصصی را قبل از اتمام کار پایان‌نامه یا رساله بپردازد.

تبصره ۶ - در مورد داوران برگزار کننده امتحان جامع دوره دکتری تخصصی و تصویب طرح مقدماتی رساله بجز استاد راهنما و استادان مشاور، دانشگاه می‌تواند به افراد مدعو حداکثر تا ۲۰ ساعت حق حضور در جلسه بپردازد.

ماده ۴ - واحد معادل دروس عملیات صحرائی، کارآموزی و کارورزی با رعایت تبصره ۱ ماده ۱ به طریق زیر محاسبه می‌شود و در هر نیمسال حداکثر ۴ واحد معادل قابل احتساب است.

(واحد درس عملیات صحرائی یا کارآموزی و کارورزی + تعداد دانشجوی + ۵)

واحد معادل =

۱۲

- تبصره ۱ -** واحد معادل عملیات صحرائی در صورتی منظور میگردد که عضو هیأت علمی به طور کامل و در طول درس به ازاء هر واحد ۵۱ ساعت در هر ترم در محل عملیات حضور داشته باشد .
- تبصره ۲ -** حداکثر واحد معادل دروس کارورزی قابل احتساب برای گرایش خدمات اجتماعی (مددکاری اجتماعی) ۶ واحد می باشد .
- تبصره ۳ -** پرداخت حق الزحمه کارورزی و کارآموزی منوط به حداقل ۲ بار بازدید از محل کارآموزی و کارورزی و ارائه گزارش می باشد .
- تبصره ۴ -** برای بازدید از کارآموزی و کارورزی خارج از منطقه جغرافیایی شهر، فوق العاده ماموریت روزانه و نیز هزینه سفر برابر مقررات قابل احتساب است .
- ماده ۵ -** برای هر درس کارگاهی گروه هنر و آزمایشگاهی و بخش عملی درس رسم فنی (هر واحد ۲۴ ساعت کار آزمایشگاهی و ۵۱ ساعت کار عملی درس رسم فنی) واحد معادل برابر $\frac{۳}{۴}$ واحد آن درس محسوب خواهد شد .
- تبصره ۵ -** واحد معادل سایر دروس کارگاهی ۱ می باشد .
- ماده ۶ -** اگر ساعات اضافه بر میزان واحد بعنوان کلاس تمرین محسوب یا درس آزمایشگاهی مصوب توسط عضو هیأت علمی مسئول درس ارائه شود حداکثر $\frac{۲}{۳}$ واحد در نظر گرفته خواهد شد .
- ماده ۷ -** تعداد واحد معادل درس مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی $\frac{۱}{۵}$ برابر می باشد تعداد واحد معادل این دروس که برای اولین بار توسط عضو هیأت علمی ارائه میگردد ۲ برابر می باشد .
- تبصره ۵ -** دانشگاه می تواند در موارد خاص در مورد دروس تخصصی سال آخر کارشناسی ارشد پیوسته (دکتری حرفه ای و فوق لیسانس) ضریب $\frac{۱}{۲۵}$ و ۱ اعمال نماید .
- ماده ۸ -** واحد معادل هر درس با توجه به تعداد دانشجویان کلاس و نوع درس و رشته تحصیلی مربوط توسط شورای دانشگاه تعیین میگردد مشروط براینکه حداکثر معادل هر درس از $\frac{۱}{۵}$ برابر واحد مصوب آن درس تجاوز ننماید .
- این آیین نامه در ۸ ماده و ۱۸ تبصره در جلسه مورخ ۷۵/۱۲/۲۶ هیأت امنای منطقه یک پژوهشی به تصویب رسیده و از تاریخ ۷۶/۷/۱ قابل اجرا می باشد و از تاریخ اجرا کلیه مقررات مغایر با آن ملغی می باشد .

الحاق موادی به آیین نامه نحوه محاسبه واحدهای معادل آموزشی
نامه شماره ۲/۷۲۹۲ مورخ ۸۵/۵/۲۲ وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مواد زیر به آیین نامه نحوه محاسبه واحدهای معادل آموزشی، مصوب ۷۵/۱۲/۲۶ اضافه می شود:

ماده ۹ - فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و فرهنگی عضو هیأت علمی

ردیف	نوع فعالیت	واحد معادل	ملاحظات
۱	طراحی سوابق امتحان جامع کتبی و تصحیح اوراق امتحانی آن به ازای هر درس	۰/۲۵	حداکثر یک واحد معادل
۲	شرکت در برگزاری امتحان جامع شفاهی به ازای هر دانشجو	۰/۲۵	حداکثر یک واحد معادل
۳	داوری پایان نامه کارشناسی ارشد	۰/۵	بجز استادن راهنما و مشاور
۴	داوری رساله دکتری	۱	بجز استادن راهنما و مشاور
۵	تدوین سرفصل هر عنوان درس در دوره های کاردانی و کارشناسی	۰/۵	
۶	تدوین سرفصل هر عنوان درس در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری	۰/۲۵	
۷	نماینده تحصیلات تکمیلی در هر جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد	۰/۱۲۵	
۸	نماینده تحصیلات تکمیلی در هر جلسه دفاع از رساله دکتری	۰/۲۵	
۹	سر دبیری مجله علمی - پژوهشی	۱	
۱۰	مدیر مسئول مجله علمی - پژوهشی	۱	
۱۱	عضویت در هیأت تحریریه /مدیر داخلی مجله علمی پژوهشی	۰/۵	حداکثر ۲ واحد معادل
۱۲	سر دبیری مجله علمی - ترویجی	۰/۵	
۱۳	مدیر مسئول مجله علمی - ترویجی	۰/۵	
۱۴	عضویت در هیأت تحریریه /مدیر داخلی مجله علمی - ترویجی	۰/۵	
۱۵	اجرای طرح پژوهشی مصوب (بدون دریافت هزینه پرسنلی)	۱-۲	پس از اجرای طرح ..... تشخیص معاون پژوهشی دانشگاه
۱۶	راه اندازی آزمایشگاه	۱	به تشخیص معاون پژوهشی دانشگاه
۱۷	مشاور علمی انجمن علمی دانشجویان	۰/۲۵	حداکثر ۰/۲۵ واحد معادل
۱۸	مشاور علمی دانشجویان شاهد و ایثارگر در دوره کاردانی و کارشناسی به ازای هر ۵ دانشجو و در دوره های تحصیلات تکمیلی به ازای هر ۲ دانشجو	۰/۲۵	حداکثر یک واحد معادل

۱۹	مشاوره دانشجویی - فرهنگی در دوره کاردانی و کارشناسی به ازای هر ۵ دانشجو و در دوره های تحصیلات تکمیلی به ازای هر ۲ دانشجو	۰/۲۵	حداکثر یک واحد معادل
----	--	------	----------------------

ماده ۱۰ - فعالیت عضو هیأت علمی منتخب (حقیقی) در شوراها و کمیسیونهای تخصصی

ردیف	نوع فعالیت	واحد معادل	ملاحظات
۱	عضویت در شورای دانشگاه	۱	حداکثر ۲ واحد معادل
۲	عضویت در شورای آموزشی دانشگاه	۱	
۳	عضویت در شورای پژوهشی دانشگاه	۱	
۴	عضویت در شورای فرهنگی	۱	
۵	عضویت در شورای اداری و مالی دانشگاه	۱	
۶	عضویت در کمیسیون برنامه ریزی درسی دانشکده / دانشگاه	۰/۵	
۷	عضویت در شورای انتشارات	۰/۶۵	
۸	عضویت در دوران اطلاع رسانی و رایانه	۰/۲۵	
۹	عضویت در هیأت ممیزه دانشگاه	۱	
۱۰	عضویت در کمیسیون تخصصی هیأت ممیزه دانشگاه	۱	
۱۱	عضویت در هیأت گزینش استاد	۰/۵	
۱۲	عضویت در شورای نظارت و ارزیابی دانشگاه	۰/۵	
۱۳	عضویت در شورای پژوهشی و آموزشی دانشکده	۱	
۱۴	عضویت در کمیته ارتقای دانشکده	۰/۲۵	
۱۵	عضویت در شورای نظارت و ارزیابی دانشکده	۰/۲۵	
۱۶	عضویت در هیأت بدوی انتظامی اعضای هیأت علمی	۰/۲۵	
۱۷	عضویت در هیأت تجدید نظر انتظامی هیأت علمی	۰/۲۵	
۱۸	عضویت در هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری	۰/۲۵	
۱۹	عضویت در هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات اداری	۰/۲۵	
۲۰	عضویت در کمیته انضباطی دانشجویان (بدوی و تجدید نظر)	۰/۵	
۲۱	عضویت در کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه	۰/۵	
۲۲	عضویت در شورای پژوهشکده / مرکز پژوهشی	۰/۶۵	
۲۳	عضویت در شوراها و کمیسیونها و کمیته ها و گروهها و هیأت های مستقر در ستاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۲-۱ برای هر مورد	به تشخیص معاون ذیربط وزارت حداکثر ۲ واحد معادل

ماده ۱۱ - به ازای هر ده سال سابقه خدمت قابل قبول عضو هیأت علمی، ۰/۵ واحد از واحد موظف تدریس وی کسر می‌گردد.

ماده ۱۲ - حداکثر واحد معادل قابل محاسبه از موارد مذکور در مواد ۹، ۱۰ و ۱۱ برای هر یک از اعضای هیأت علمی، به شرح زیر است:

۴ واحد معادل	مریی آموزشیار، مریی، استادیار
۳ واحد معادل	دانشیار
۲ واحد معادل	استاد

ماده ۱۳ - حداقل ساعات موظف تدریس اعضای هیأت علمی پس از کسر واحدهای معادل مذکور در جدول ماده ۱۲ به شرح زیر خواهد بود.

مرتبه علمی	حداقل ساعات موظف
مریی آموزشیار	۱۳
مریی	۱۲
استادیار	۱۰
دانشیار	۹
استاد	۸

ماده ۱۴ - فعالیت عضو هیأت علمی در نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

ردیف	نوع فعالیت	واحد معادل	ملاحظات
۱	عضویت در شوای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها	۲	
۲	مدیران کل ستادی دفتر مرکزی نهاد نمایندگی	۳	
۳	مسئول دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه	۵	
۴	معاون دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه	۳	

ماده ۱۵ - مواد ۹ تا ۱۴، از تاریخ ۱۳۸۵/۷/۱ به مدت یکسال به طور آزمایشی اجرا می‌گردد. این آیین نامه در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱/۱۱ هیأت امنای دانشگاههای منطقه شمال شرق کشور به تصویب رسیده و از تاریخ ۱۳۸۵/۷/۱ قابل اجرا می‌باشد و از تاریخ اجرا کلیه مقررات مغایر با آن ملغی می‌باشد.